

HORIZONT 2025/7

Migrációkutató Intézet

**Dóczy Edith Krisztina: Új irányvonal a német bevándorláspolitikában? –
A fekete-vörös koalíció első két hónapja**

2025. 06. 26.

Dócza Edith Krisztina: Új irányvonal a német bevándorláspolitikában? – A fekete-vörös koalíció első két hónapja

BEVEZETÉS

Németország bevándorláspolitikája az elmúlt tíz évben témérdek változáson ment keresztül. 2015-ben rendkívül súlyos bevándorláshullám érte el Európát, Németország rekordszámú, 1,1 millió menedékkérőt fogadott be. Az Angela Merkel vezette kormány eleinte a menedékkérők befogadását szorgalmazta, ám rövid időn belül megnőtt a társadalmi és politikai nyomás a beáramlás megfékezésére. A szövetségi kormány európai szintű megoldásokat sürgetett, miközben a bevándorláshullámot próbálta felhasználni a munkaerőhiány csökkentésére.

Az integrációs törekvések azonban nem érték el céljukat, amit az elmúlt évek szövetségi választásai is tükröznek. A kampányidőszakok uralkodó témájává a bevándorláspolitikai megreformálása állt. A menedékkérők nem csupán a szociális ellátórendszerre rónak súlyos terhet, hanem biztonsági kihívások elé állítják az országot: számos esetben bebizonyosodott, hogy a radikalizáció nagy mértékben jelen van a menedékkérők körében, akik számos támadást elkövettek a német lakosság ellen. Noha a szövetségi kormány igyekezett szigorításokat bevezetni, a szakképzett munkaerő bevonását is a prioritások között kezelte, aminek értelmében a kétoldalú megállapodások jellemzően előbbi célzottak.

A „*Willkommenskultur*” következményei 2025-ben is súlyos kihívások elé állítják a szövetségi kormányt. 2025. február 23-án azonban előrehozott választásokat tartottak, amelyen első helyen a szigorításokat ígérő Kereszténydemokrata Uniót (CDU) és Keresztényszociális Uniót (CSU) magába foglaló uniópártok végeztek, amelyek Németország Szociáldemokrata Pártjával (SPD) léptek koalícióra. 2025. május 6-án lépett hivatalba a Friedrich Merz vezette kormány, amely első intézkedései között megerősítette a külső határok védelmét. Németország bevándorláspolitikája fordulóponthoz érkezett.

A „WILLKOMMENSKULTUR” HAGYATÉKA

A 2015-ös migrációs és menekültválság idején Németország a menedékkérők rekordszámú beáramlásával nézett szembe. Tíz évvel ezelőtt 1,1 millió menedékkérőt regisztráltak az

ABSZTRAKT

A bevándorláspolitikai megreformálása volt a Kereszténydemokrata Uniót (CDU) és a Keresztényszociális Uniót (CSU) alkotó uniópártok legfontosabb kampányígérete a 2025. február 23-i németországi előrehozott szövetségi választások során. Az eredmények értelmében a CDU/CSU Németország Szociáldemokrata Pártjával (SPD) lépett koalícióra, és a szociáldemokrata Olaf Scholzot 2025. május 6-án Friedrich Merz váltotta a kancellári hivatalban. A fekete-vörös koalíció a bevándorláspolitikai gyökeres átalakításával kezdte meg a kormányzást.

országban, ami körülbelül ötszöröse volt a 2014-es adatoknak. Az érkezők mintegy 40%-át a háború elől menekülő síretek alkották, utánuk következtek az afgánok.¹ A kezdeti „*Willkommenskultur*” ellenére már év végére nagymértékben megnőtt a társadalmi és politikai nyomás a beáramlás megfékezésére. Az Angela Merkel kancellár vezette szövetségi kormány a következő években kettős stratégiát alkalmazott: miközben szigorította a bevándorláspolitikai intézkedéseket és európai szintű megoldást sürgetett, igyekezett integrálni a menekülteket a munkaerőpiacra és a társadalomba. 2015 októberében életbe lépett a menekültügyi eljárások felgyorsítását és a menekülteknek járó szociális juttatások csökkentését célzó Asylpaket I.² 2016 tavaszán követte az Asylpaket II, amely tovább szigorította a menedékjogi jogosultság feltételeit és két évre felfüggesztette a családegyesítést a kiegészítő védelemben részesülők számára.³

A német belpolitikában 2017-ben továbbra is meghatározó volt a migráció kérdése. A menedékkérők száma ekkorra már csökkent, és a közvéleményt a 2015-ös döntések következményei foglalkoztatták. A 2017. szeptember 24-i szövetségi választások során először jutott be a Bundestagba – a német parlament alsóháza – a bevándorlásellenes Alternatíva Németországért (AfD) párt.⁴ A voksolást követően a kormány mozgástere egyre szűkült, és a kancellári székben maradt Angela Merkel végül beleegyezett egy egyéves menedékkérő-befogadási keretszámba, amelyet 200 000 főben határoztak meg, bízva abban, hogy Németország el tudja kerülni a túlterhelést.⁵ A migrációs nyomás azonban nem szűnt meg, 2018-ban a CDU/CSU-SPD nagykoalícióban súlyos belpolitikai viszályt okozott a migráció kérdése. A márciusban hivatalba lépett Horst Seehofer szövetségi belügyminiszter 63 pontból álló „Migrációs mestertervet” tett közzé, amelyben keményebb fellépést sürgetett az illegális migráció ellen.⁶ Követeléseik között szerepelt például a tranzitközpontok felállítása azon menedékkérők számára, akiket már más uniós tagországban regisztráltak. A szövetségi kormány így igyekezett megakadályozni a másodlagos migrációt, azaz, hogy a már máshol regisztrált menedékkérők Németországban nyújtsanak be új kérelmet. Berlin egyúttal fokozta az együttműködést az olyan frontországokkal, mint Spanyolország és Görögország: a kormányok megállapodtak abban, hogy Németország 48 órán belül visszaküldi az ott korábban menedékkérelmet benyújtott külföldieket.⁷

2019 óta a német bevándorláspolitikában egyre nagyobb teret hódít a szakképzett munkaerő bevonása. Miközben a kormány az illegális bevándorlás visszaszorítását szem előtt tartotta, igyekezett mérsékelni a demográfiai okokból származó munkaerőhiányt. Ám az egyensúlyozás végül nem sikerült, és a mérleg a munkaerőhiány kezelésére dőlt. 2020. március

¹ KROET 2016.

² PRO ASYL 2015.

³ PRO ASYL 2016.

⁴ SAID-MOORHOUSE – ELWAZER 2017.

⁵ INSTITUT MONTAIGNE 2017.

⁶ HASSELBACH 2018.

⁷ DEUTSCHE WELLE 2018.

1-jén hatályba lépett a Szakképzet munkaerő bevándorlásáról szóló törvény, amelynek következtében Németország nyíltan bevándorló-országgá vált a munkaerőpiac terén.⁸ 2020-ban a Covid-19 világjárvány uralta a politikai intézkedéseket, a pandémia a migráció átmeneti visszaeséséhez vezetett. A következő nagy migrációs kihívást a 2021 augusztusi tálib hatalomátvétel adta: az Egyesült Államok vezette nemzetközi misszió véget ért, és a csapatok kivonultak Afganisztánból, miközben evakuálták azokat az afgánokat és családtagjaikat is, akik segítették őket a húszéves misszió során. A Bundeswehr – Németország hadserege – több mint 5 000 embert menekített ki az országból,⁹ és egy befogadási programot is elindított, amelynek célja az volt, hogy ezt a számot 40 000-re bővítse.¹⁰

FÓKUSZBAN A MUNKAERŐHIÁNY KEZELÉSE

2021 a fordulat éve volt: 16 év kormányzás után Angela Merkel távozott a kancellári posztról, a hivatalban a szeptember 26-i szövetségi választások eredményeként a szociáldemokrata Olaf Scholz követte. Az SPD, a Zöldek és a Német Szabaddemokrata Párt (FDP) alkotta hárompárti koalíció a korábbiaknál is nyitottabb bevándorláspolitikát hirdetett. Olaf Scholz vezetése alatt a német bevándorlási politika továbbra is a munkaerőhiány kezelésére épült. A kormány Indiával 2022. december 5-én, Georgiával 2023. december 19-én, Marokkóval 2024. január 24-én, Kenyával 2024. szeptember 13-án, Üzbegisztánnal 2024. szeptember 15-én, Szomáliával 2024. november 6-án kötött migrációs megállapodást, továbbá bevándorlásügyi tárgyalásokba kezdett Kirgizisztánnal, Ghánával, a Fülöp-szigetekkel, Moldovával és Kolumbiával is. A megkötött kétoldalú megállapodások célja az volt, hogy a vízumkönnyítés, a munkaerő-piaci képesítési intézkedések kidolgozása és a munkabörzék megszervezése által vonzóbbá tegyék a német munkaerőpiacot a szükséges szakképzett munkaerő számára. A kétoldalú megállapodások intézményi alapját a 2023-ban létrehozott és a belügyminisztérium alatt működött Migrációs Megállapodások Különmegbízotti Hivatalban fektették le. Németország migrációs megállapodásokért felelős különleges képviselőjének Joachim Stampot nevezték ki, akinek feladata az volt, hogy elősegítse a migrációs politika külső dimenzióját.

Az Olaf Scholz vezette kormány ugyanakkor igyekezett fokozni a kitoloncolásokat. 2024 januárja és novembere között 18 384 személyt toloncoltak ki Németországból, ami körülbelül 20%-os növekedést jelentett az előző évi 16 430-as adathoz képest.¹¹ Az országot elhagyni kényszerülők számához képest viszont meglehetősen csekély: 2024. december 31-ig 202 880 személyt köteleztek Németország elhagyására, beleértve az elutasított menedékkérőket és azokat, akiknek lejárt a vízuma.¹²

⁸ LIBRARY OF CONGRESS 2019.

⁹ DEUTSCHER BUNDESTAG 2024.

¹⁰ TAGESSCHAU 2021.

¹¹ TOWFIGH NIA 2025.

¹² ASHRAF – BREUER 2025.

A bevándorláspolitikában azonban nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Németországban a menedékkérők zöme háborús övezetből érkezett: a legtöbb menedékkérelmet a szírek nyújtották be, akiket az afgánok, a törökök, majd az irániak követnek.¹³ A felsorolt országok viszont nem szerepelnek a biztonságos származási országok listáján, amelynek következtében állampolgáraikat sem tudják visszaküldeni hazájukba a német hatóságok. Noha 2024-ben 34%-kal¹⁴ csökkent a Németországban benyújtott menedékkérelmek száma, az integrációs problémák és a menekültek, valamint irreguláris bevándorlók ellátása súlyos terhet rótt a szociális ellátórendszerre. A kialakult helyzetet biztonsági aggályok is fokozták, ugyanis egyre emelkedett a bevándorló-háttérűek által elkövetett bűncselekmények és terrortámadások száma. 2024 egyik legsúlyosabb támadására május 31-én Mannheimben került sor: egy 25 éves afgán iszlamista szélsőséges megkéselt egy rendőrt, és további öt személyt megsebesített.¹⁵ A következő merényletet augusztus 23-án Solingen városában követték el, amikor egy 26 éves szíriai férfi, akinek menedékkérelmét elutasították, késeléses merényletet követett el egy városi fesztiválon. A támadásban három ember vesztette életét, és tízen megsebesültek. A rendőrség közlése szerint a férfi az Iszlám Állam (ISIS) terrorszervezet nevében támadt.¹⁶ Németország évek óta fokozott biztonsági intézkedések mellett rendezte meg az adventi időszak karácsonyi vásárait, ennek ellenére 2024. december 20-án Magdeburgban a tömegbe hajtott egy szaúdi orvos, aki 2016-ban kapott menedékjogot. A támadás során hatan veszítették életüket.¹⁷

MEGALAKULT A FEKETE-VÖRÖS KORMÁNYKOALÍCIÓ

Németországban 2025. február 23-án előrehozott szövetségi választásokat tartottak. A kampányidőszakot a migrációs politika reformja uralta, különösen azt követően, hogy egyre több, menedékkérőkhöz köthető erőszakos cselekményt jelentettek. Január 22-én Aschaffenburgban egy 28 éves afgán, menekültszálláson élő férfi támadt egy óvodai csoportra a parkban. A merénylet során egy kétéves marokkói kisfiú vesztette életét, valamint egy 41 éves járőrelő, aki megpróbált közbeavatkozni.¹⁸ A következő támadásra február 13-án került sor Münchenben: egy 24 éves afgán menedékkérő a tömegbe hajtott, kioltva egy 37 éves algériai nő és kétéves kislánya életét. A merénylet során 37-en megsérültek.¹⁹ Mindössze két nappal a választások előtt történt a harmadik támadás: egy 19 éves szíriai menedékkérő a berlini Holokauszt-emlékműnél támadt késsel egy spanyol turistára antiszemita indítékkal.²⁰

¹³ STATISTA 2025.

¹⁴ REUTERS 2025A.

¹⁵ SCHUETZE 2025.

¹⁶ THE TIMES OF ISRAEL 2025.

¹⁷ BBC 2025.

¹⁸ HILLE – WITTING 2025.

¹⁹ THERRIEN 2025.

²⁰ FRANCE24 2025.

Az év negyedik támadását május 18-án Bielefeldben követték el: egy 35 éves szír férfi feltételezett iszlamista indítékkal öt személyt késsel megsebesített egy bárban.²¹

Friedrich Merz, a CDU/CSU kancellárjelöltje még a voksolás előtt, januárban egy ötpontos indítványt mutatott be a parlamentben, amely soha nem látott szigorításokat tartalmazott, a dokumentum egyúttal jelezte az uniópártok irányvonalát a bevándorláspolitiká tekintetében. A javaslatok között szerepelt a szárazföldi határellenőrzések visszaállítása, valamint a beutazási tilalom elrendelése az okmányok nélkül érkezők számára – függetlenül attól, hogy terveznek-e menedékkérelmet benyújtani. Az uniópártok továbbá sürgették a kitoloncolások fokozását, különösen Szíriába és Afganisztánba, valamint a kiutasított, de még Németországban tartózkodók őrizetbe vételét.²² Utóbbit különösen azért szorgalmazták, mert az elmúlt évek több támadásáról kiderült, hogy kiutasított menedékkérők követték el. Noha a Bundestag megszavazta az ötpontos indítványt, a terv nem kapta meg a törvényerőre emeléshez szükséges jogszabályi elfogadást, így az intézkedések végül nem léptek hatályba.

A szövetségi választások körül egyre fokozódott a hangulat, és az eredményeket hatalmas várakozás övezte. Első helyen a CDU/CSU végzett 28,6%-kal, utána következett az AfD 20,8%-kal, harmadik helyre pedig az SPD került, amely a szavazatok 16,4%-át szerezte meg.²³ Végül azonban a CDU/CSU és az SPD léptek koalícióra, a felek ugyanis kizárták, hogy az Alice Weidel vezette AfD-vel kormányozzanak. A bevándorláspolitiká tekintetében a CDU/CSU és az SPD ellentétes álláspontot képviseltek: bár abban egyetértés volt, hogy szükség van szigorításokra, a törvénymódosítások mértékéről eleinte nem sikerült konszenzusra jutniuk. A koalíciós szerződés tartalmát április elején mutatták be: terveik között szerepelt a határellenőrzés visszaállítása, a migránsok határon történő visszautasításának lehetővé tétele, a menekültügyi eljárások gyorsítása, a gyorsított állampolgársági eljárás megszüntetése, a nemzetközi befogadási programok megszüntetése, valamint a családegyesítés felfüggesztése a kiegészítő védelemben részesülők számára.²⁴

IRÁNYVÁLTÁS A NÉMET BEVÁNDORLÁSPOLITIKÁBAN

Friedrich Merz, a CDU elnöke 2025. május 6-án vette át a kancellári hivatalát, és már aznap megkezdte a bevándorláspolitiká megreformálását. A belügyi tárca – így a rendőrség irányítása, a határbiztonság és a migrációs rendszer – pedig a másik uniópárt, a CSU kezébe került Alexander Dobrindt vezetésével, ami szintén szigorúbb fellépést irányoz elő az irreguláris migrációval szemben.²⁵

Az új kormány első intézkedései között a külső határok védelmének megerősítésére összpontosított. 2025. május 7-én Alexander Dobrindt bejelentette, hogy egy 2015-ös

²¹ AP NEWS 2025.

²² MIGRÁCIÓKUTATÓ INTÉZET 2025A.

²³ DIE BUNDESWAHLLEITERIN 2025.

²⁴ CDU/CSU – SPD 2025.

²⁵ LUNDAY 2025.

rendeletet visszavonva, lezárják a szárazföldi határt a dokumentumok nélkül érkező migránsok, köztük a menedékkérők előtt. Kivételt csupán a kiszolgáltatott csoportok élveznek, beleértve a várandós nőket és a gyermekeket.²⁶ A menekültek visszafordításáról a CDU/CSU és az SPD megegyeztek a koalíciós megállapodásban, amely tartalmazza, hogy azt az „európai szomszédokkal együttműködve” kell végrehajtani.²⁷ A kormány ennek érdekében intenzív tárgyalásokat folytatott partnereivel, különösen a migrációs nyomás alatt álló Lengyelországgal, Csehországgal és Ausztriával. A szigorú lépést azonban kritikus nemzetközi visszhang követte: mindhárom ország ugyanis a migrációs nyomás fokozódására számít, és a határvédelem szigorítását helyezték kilátásba.²⁸ A lengyel kormány 2025. június 11-én bejelentette, hogy részleges határellenőrzést vezethet be a nyár folyamán, és minden Németországból visszaküldött migráncsoportot fokozott ellenőrzésnek vetnek alá. Donald Tusk lengyel miniszterelnök nem zárta ki azt sem, hogy felfüggeszti a vízummentes beutazás lehetőségét egyes országok, például Georgia állampolgárai számára.²⁹ Petr Fiala cseh miniszterelnök pedig arról biztosította a cseh állampolgárokat, hogy a kormány napirenden tartja a szigorításokból eredő bonyodalmakat.³⁰ Az osztrák kormány, bár üdvözölte a német irányváltást, közölte, hogy nem fogadja be a német hatóságok által visszafordított menekülteket.³¹

Széles körű figyelmet kapott három szomáliai állampolgár, két férfi és egy nő esete, akik három alkalommal próbáltak bejutni Németországba Lengyelország irányából. Alexander Dobrindt közlése szerint az érintettek 2025. május 9-én kísérelték meg harmadjára a bejutást, ekkor nyújtottak be menedékkérelmet, ám a határon, Frankfurt an der Oderből visszafordították őket. A rendőrség indoklásában az állt, hogy biztonságos országból érkeztek. Az ügygel kapcsolatban született meg az első bírósági döntés, amely kapcsolódik a fekete-vörös kormánykoalíció szigorításaihoz: 2025. június 2-án a berlini közigazgatási bíróság a dublini eljárásra³² hivatkozva jogellenesnek ítélte a három migráns visszafordítását. Az indoklás szerint a szomáliai menedékkérőket anélkül fordították vissza, hogy menedékkérelmüket regisztrálták, és a dublini eljárást elindították volna. A bíróság hangsúlyozta, hogy biztonságos országból érkezve is egyéni elbírálás és az eljáráshoz való hozzáférés illeti meg a menedékkérőket.³³

²⁶ REUTERS 2025B.

²⁷ TAGESSCHAU 2025.

²⁸ MIGRÁCIÓKUTATÓ INTÉZET 2025B.

²⁹ REUTERS 2025C.

³⁰ VACULÍK 2025.

³¹ MDR 2025.

³² A dublini eljárás célja, hogy meghatározza, melyik uniós tagállam felelős egy menedékkérellem elbírálásáért. Az alapelv szerint az az ország felelős, ahol a menedékkérő először belépett az EU területére vagy amelyik ujjlenyomatot vett tőle. Ez a rendszer megakadályozza, hogy egy személy több országban is menedéket kérjen.

³³ CONNOR 2025.

Alexander Dobrindt az első intézkedések között bejelentette a határvédelem fokozását is, amely magába foglalta 3 000 rendőrtiszt határra vezénylését.³⁴ Dieter Romann, a német Szövetségi Rendőr-Főkapitányság elnöke szerint a létszámnövelés előtt 9 800 szövetségi rendőrtiszt állomásozott a német határokon. 2024. szeptember 16. után 1 200 tiszttel bővítették az állományt, amelynek összlétszáma 13 000–14 000 közé nőtt. Romann ugyanakkor arra figyelmeztetett, hogy a szigorított határellenőrzés csak korlátozott ideig tartható fenn, amelyhez a szolgálati beosztások módosítására, a képzések és a túlórák felfüggesztésére volt szükség.³⁵ 2025. május 8. és június 4. között mintegy 3 300 embert utasítottak el a német határokon, zömében lejárt vízumok miatt. Az érintettek közül 160 személyt fordítottak vissza az új irányelv értelmében.³⁶

Szintén a bevándorlás mérséklését célozza a nemzetközi befogadási programok megszüntetése. A Szövetségi Migrációs és Menekültügyi Hivatal (BAMF) 2025. április 8-án elrendelte az ENSZ menekültáttelepítési programjának leállítását. A program keretében Németország évente átlagosan 5 000 menekültet fogadott be, ezáltal a harmadik legnagyobb befogadó országgá vált az Egyesült Államok és Kanada után. A menekültek több mint fele Szíriából érkezett, de nagy arányban voltak köztük irakiak, jemeniek és szudániak is.³⁷ A kormány továbbá felfüggesztette az afgánok befogadását is: 2025. júniusi adatok szerint körülbelül 2 400 afgán rekedt Pakisztánban, akik a német kormány megsegítésére vártak a 2021-es kivonulást követően. Biztonságuk azonban Pakisztánban sem garantált, ugyanis a kormány azt tervezi, hogy június végétől fokozza a bevándorlók visszatoloncolását, beleértve azokat is, akik rendelkeznek európai ország által kiállított vízummal.³⁸

A kormány 2025. május 28-án egy új törvénytervezetet terjesztett a parlament elé, amelynek értelmében két évre felfüggesztené a családegyesítést a kiegészítő védelemben³⁹ részesülő migránsok számára.⁴⁰ A gyakorlatban ez azt jelentené, hogy az érintettek ez idő alatt nem hozhatják maguk után házastársukat, gyermekeiket vagy szüleiket Németországba. Kivételt a várandós nők, a krónikus betegségben szenvedők, a fogyatékkal élők és a kísérő nélküli kiskorúak képezhetnek, esetükben egyedi elbírálás után hagyhatják jóvá a családegyesítést.⁴¹ 2018. augusztus 1. óta havi 1 000 főben maximalizálták a családegyesítés keretében befogadhatók számát, ami évente 12 000 családtag befogadását tette lehetővé.⁴² 2025. március 31-i adatok szerint 388 074, zömében szír migráns rendelkezett kiegészítő védelmi

³⁴ LABODA 2025.

³⁵ BATHKE 2025B.

³⁶ CRUSCHWITZ – RADON – LOPEZ 2025.

³⁷ SCHUMACHER 2025.

³⁸ BETSCHKA 2025.

³⁹ Kiegészítő védelemben részesülnek azok a harmadik országbeli menedékkérők, akik nem tekinthetők menekültnek, de hazájukba való visszatérés esetén valós veszélynek, például kínzásnak, vagy halálbüntetésnek lennének kitéve.

⁴⁰ BATHKE 2025A.

⁴¹ MIGRÁCIÓKUTATÓ INTÉZET 2025C.

⁴² ABEDNIA 2025.

státusszal,⁴³ és június 23-ig körülbelül 5 800-an⁴⁴ érkeztek Németországba családgyesítés révén, a külügyminisztérium közlése szerint Szíriából, Szomáliából, Jemenből, Afganisztántól és Eritreából érkezett a legtöbb kérvény. A családgyesítésre vonatkozó igény azonban továbbra is jelentős, és túlmutat Németország kapacitásain. A Bundestag a tervek szerint 2025. június 27-én tárgyalja meg a javaslatot, amely a jóváhagyást követően léphet hatályba.⁴⁵

A benyújtott törvénytervezetben a kormány továbbá kezdeményezte az előző koalíció által 2024. június 27-én bevezetett gyorsított honosítás eltörlését, amely lehetővé tette, hogy a kérelmezők már három év németországi tartózkodás után állampolgárságot szerezzenek.⁴⁶ Az Olaf Scholz vezette kabinet egyúttal az általános nyolcéves követelményt öt évre csökkentette.⁴⁷ További feltétel volt a gyorsított eljárás esetén a C1 szintű német nyelvtudás megléte, emellett a kérvényezőnek integrációs eredményeket is fel kellett mutatnia, például munkahelyi vagy oktatási kiemelkedő eredményt vagy önkéntes munkát.⁴⁸ Az állampolgársággal kapcsolatos szigorítást szintén 2025. június 27-én tárgyalja a Bundestag.⁴⁹ 2024-ben 291 955-en kaptak német állampolgárságot, ami 46%-os növekedést jelent az előző évi adatokhoz képest, és 25 éves rekordnak számít. A Szövetségi Statisztikai Hivatal adatai szerint a honosítások 28%-át sírek, 8%-át törökök, 5%-át irakiak, 4%-át oroszok és 3%-át afgánok tették ki.⁵⁰ A belügyminiszter abban bíz, hogy a családgyesítésre és a honosításra vonatkozó korlátozás még a parlament július 14-én kezdődő nyári szünete előtt hatályba lép. Miután mindkét intézkedés a konzervatívok és a szociáldemokraták támogatását is élvez, jó esély van arra, hogy a parlament zöld utat ad a szigorításoknak.⁵¹

A bevándorláspolitikai megreformálása részeként a fekete-vörös kormánykoalíció szakított a munkaerőhiány kezelésének hagyományával is: 2025. május 6-án, az első kabinetülésen döntött a Joachim Stamp vezette Migrációs Megállapodások Különmegbízotti Hivatal leállításáról.⁵²

KÖVETKEZTETÉSEK

2025. május 6-án új, a Friedrich Merz vezette CDU/CSU és SPD alkotta kormánykoalíció hivatalba lépésével új korszak kezdődött a német bevándorláspolitikában. A korábbi években tapasztalt szakképzett munkaerő bevonása helyett a fokozott határvédelem és a bevándorlás mérséklése került középpontba. A fekete-vörös koalíció közel kéthónapos kormányzása alatt a szomszédos országokkal együttműködve megkezdte a menekültek határon történő

⁴³ DEUTSCHER BUNDESTAG 2025A.

⁴⁴ MEDIENDINEST INTEGRATION 2025.

⁴⁵ DEUTSCHER BUNDESTAG 2025A.

⁴⁶ MIGRÁCIÓKUTATÓ INTÉZET 2025C.

⁴⁷ TAGESSCHAU 2024.

⁴⁸ BATHKE 2025A.

⁴⁹ DEUTSCHER BUNDESTAG 2025B.

⁵⁰ DEUTSCHE WELLE 2025.

⁵¹ MIGRÁCIÓKUTATÓ INTÉZET 2025C.

⁵² DER SPIEGEL 2025.

visszafordítását, a határvédelem megerősítését és a nemzetközi befogadási programok felszámolását. Mindezeken túl a parlament elé terjesztett két új törvénytervezetet is, amelyek értelmében két évre felfüggesztenék a családegyesítést a kiegészítő védelemben részesülők számára, és eltörölnék a 2024-ben bevezetett gyorsított honosítást. Az intézkedések tükrözik a mérsékeltebb politikát támogató szociáldemokraták nyomásgyakorlását, ugyanis Friedrich Merz 2025 januári ötpontos indítványában szigorúbb javaslatokat mutatott be a parlamentben. A következő időszakban várhatóan folytatódni fog az új irányvonal követése, ám jóval mérsékeltebb mértékben, mint arról a CDU/CSU választási kampányában szólt, és amelyet a bevándorlásellenes, egyre népszerűbb AfD szorgalmaz.

IRODALOMJEGYZÉK

- ABEDNIA, Atiena (2025): *"Obne Familie ist das kein Leben"*. Tagesschau, 2025.06.19. Forrás: <https://www.tagesschau.de/inland/gesellschaft/familiennachzug-gefluechtete-102.html> (Megtekintve: 2025.06.20.)
- AP NEWS (2025): *German police search for a man who attacked and injured at least 5 people outside a bar*. AP News, 2025.05.18. Forrás: <https://apnews.com/article/germany-attack-injuries-manhunt-bielefeld-5b795c04eb7345c6d2fe5fa52251f382> (Megtekintve: 2025.06.24.)
- ASHRAF, Anwar – BREUER, Rayna (2025): *Fact check: Deportation misinformation in Germany*. Deutsche Welle, 2025.01.29. Forrás: <https://www.dw.com/en/fact-check-deportation-misinformation-ahead-of-german-elections/a-71445337> (Megtekintve: 2025.06.26.)
- BATHKE, Benjamin (2025a): *Germany to introduce law that would restrict family reunification*. Info Migrants, 2025.05.27. Forrás: <https://www.infomigrants.net/en/post/64795/germany-to-introduce-law-that-would-restrict-family-reunification> (Megtekintve: 2025.06.20.)
- BATHKE, Benjamin (2025b): *German government and police defend harder line on migration policy and border checks*. Info Migrants, 2025.06.02. Forrás: <https://www.infomigrants.net/en/post/64903/german-government-and-police-defend-harder-line-on-migration-policy-and-border-checks> (Megtekintve: 2025.06.20.)
- BBC (2025): *Magdeburg Christmas market attack deaths rise to six*. BBC, 2025.01.06. Forrás: <https://www.bbc.com/news/articles/cql5nlrp374o> (Megtekintve: 2025.06.24.)
- BETSCHKA, Julius (2025): *Nach Aufnahmestopp: Afghanen wollen versprochene Visa jetzt einklagen*. Stern.de, 2025.06.20. Forrás: <https://www.stern.de/politik/deutschland/aufnahmestopp-aus-afghanistan--klagewelle-gegen-bundesregierung-35823500.html> (Megtekintve: 2025.06.21.)

CDU/CSU – SPD (2025): *Koalitionsvertrag 2025. Koalitionsvereinbarung zwischen CDU, CSU und SPD.* 2025. Forrás:

https://www.koalitionsvertrag2025.de/sites/www.koalitionsvertrag2025.de/files/koav_2025.pdf (Megtekintve: 2025.06.21.)

CONNOR, Richard: *German court rules turning away asylum seekers unlawful.* Deutsche Welle, 2025.06.02. Forrás: <https://www.dw.com/en/german-court-rules-turning-away-asylum-seekers-unlawful/a-72763293> (Megtekintve: 2025.06.20.)

CRUSCHWITZ, Julia – RADON, Albrecht – LOPEZ, Edgar (2025): *Machen sich Polizisten strafbar?* Tagesschau, 2025.06.20. Forrás: <https://www.tagesschau.de/inland/innenpolitik/grenzkontrollen-polizei-zurueckweisungen-100.html> (Megtekintve: 2025.06.20.)

DER SPIEGEL (2025): *Zukunft des Beauftragten für Migrationsabkommen offen.* Der Spiegel, 2025.05.30. Forrás: <https://www.spiegel.de/panorama/migration-zukunft-des-beauftragten-fuer-migrationsabkommen-ungewiss-a-cb4a9f5c-bbe2-4e55-b1b6-236835a06757> (Megtekintve: 2025.06.23.)

DEUTSCHE WELLE (2018): *Berlin and Madrid agree to return migrants.* Deutsche Welle, 2018.08.08. Forrás: <https://www.dw.com/en/germany-and-spain-reach-agreement-on-migrant-return/a-44997574> (Megtekintve: 2025.06.20.)

DEUTSCHE WELLE (2025): *Einbürgerungen in Deutschland im Jahr 2024 auf Rekordhoch.* Deutsche Welle, 2025.06.10. Forrás: <https://www.dw.com/de/einbu%C3%BCrgerungen-in-deutschland-im-jahr-2024-auf-rekordhoch/a-72853941> (Megtekintve: 2025.06.20.)

DEUTSCHER BUNDESTAG (2024): *Evakuierung aus Afghanistan vor drei Jahren im Urteil der Fraktionen.* Deutscher Bundestag, 2024. Forrás: <https://www.bundestag.de/dokumente/textarchiv/2024/kw39-de-afghanistan-1017762> (Megtekintve: 2025.06.21.)

- DEUTSCHER BUNDESTAG (2025a): *Aussetzung des Familien-nachzugs zu subsidiär Schutz-berechtigten*. Deutscher Bundestag, 2025. Forrás: <https://www.bundestag.de/dokumente/textarchiv/2025/kw26-de-familiennachzug-1084812> (Megtekintve: 2025.06.20.)
- DEUTSCHER BUNDESTAG (2025b): *Reform des Staats-angehörig-keits-rechts geplant*. Deutscher Bundestag, 2025. Forrás: <https://www.bundestag.de/dokumente/textarchiv/2025/kw26-de-staatsangehoerigkeit-1084776> (Megtekintve: 2025.06.20.)
- DIE BUNDESWAHLLEITERIN (2025): *Ergebnisse. Die Bundeswahlleiterin*, 2025. Forrás: <https://www.bundeswahlleiterin.de/bundestagswahlen/2025/ergebnisse.html> (Megtekintve: 2025.06.21.)
- FRANCE24 (2025): *Suspect arrested after stabbing at Berlin's Holocaust memorial*. France24, 2025.02.21. Forrás: <https://www.france24.com/en/europe/20250221-man-seriously-wounded-berlin-stabbing-attacker-still-at-large-germany> (Megtekintve: 2025.06.21.)
- HARDING, Luke (2015): *Refugee crisis: Germany reinstates controls at Austrian border*. The Guardian, 2015.09.13. Forrás: <https://www.theguardian.com/world/2015/sep/13/germany-to-close-borders-exit-schengen-emergency-measures> (Megtekintve: 2025.06.20.)
- HASSELBACH, Christoph (2018): *"Masterplan"- 63 Punkte Konfliktstoff*. Deutsche Welle, 2018.07.10. Forrás: <https://www.dw.com/de/seehofers-masterplan-63-punkte-konfliktstoff/a-44605265> (Megtekintve: 2025.06.20.)
- HILLE, Peter – Witting, Volker (2025): *Aschaffenburg: What we know about the deadly knife attack*. Deutsche Welle, 2025.01.23. Forrás: <https://www.dw.com/en/aschaffenburg-what-we-know-about-the-deadly-knife-attack/a-71402933> (Megtekintve: 2025.06.21.)
- INSTITUT MONTAIGNE (2017): *Migration Policy in Germany: Major Shift or Stagnation?*. Institut Montaigne, 2017.10.16. Forrás:

<https://www.institutmontaigne.org/en/expressions/migration-policy-germany-major-shift-or-stagnation> (Megtekintve: 2025.06.20.)

KROET, Cynthia (2016): *Germany: 1.1 million refugee arrivals in 2015*. Politico, 2016.01.06.

Forrás: <https://www.politico.eu/article/germany-1-1-million-refugee-arrivals-in-2015/> (Megtekintve: 2025.06.20.)

LABODA, Alexander (2025): *Grenzkontrollen: Dobrindt will für Zurückweisungen bis vor Europäischen Gerichtshof gehen*. MDR, 2025.06.07. Forrás:

<https://www.mdr.de/nachrichten/deutschland/politik/grenzkontrollen-zurueckweisungen-dobrindt-urteil-asyl-faq-100.html> (Megtekintve: 2025.06.20.)

LIBRARY OF CONGRESS (2019): *Germany: New Immigration Acts to Attract and Retain Skilled Workers* Published. Library of Congress, 2019.10.28. Forrás:

<https://www.loc.gov/item/global-legal-monitor/2019-10-28/germany-new-immigration-acts-to-attract-and-retain-skilled-workers-published/?locl=bloglaw> (Megtekintve: 2025.06.20.)

LUNDAY, Chris (2025): *Germany's new interior minister highlights hard right turn on migration*.

Politico, 2025.04.28. Forrás: <https://www.politico.eu/article/germany-interior-minister-alexander-dobrindt-signals-migration-pivot/> (Megtekintve: 2025.06.20.)

MDR (2025): *Österreich lehnt Asyl-Rückweisungen an deutscher Grenze ab*. MDR, 2025.03.09.

Forrás: <https://www.mdr.de/nachrichten/deutschland/politik/oesterreich-asyl-rueckweisung-migranten-grenzschliessung-union-spd-100.html> (Megtekintve: 2025.06.20.)

MEDIENDIENST INTEGRATION (2025): *Was bedeutet ein Stopp des Familiennachzugs?*.

Mediendienst Integration, 2025.06.23. Forrás: <https://mediendienst-integration.de/artikel/was-bedeutet-ein-stopp-des-familiennachzugs.html> (Megtekintve: 2025.06.21.)

MIGRÁCIÓKUTATÓ INTÉZET (2025a): *Zöld utat adott a parlament a CDU/CSU migrációs csomagjának*. Migrációkutató Intézet, 2025.01.13. Forrás:

https://migraciokutato.hu/wp-content/uploads/2025/01/20250130_MKI_fokuszpont_25_9_h.pdf (Megtekintve: 2025.06.20.)

MIGRÁCIÓKUTATÓ INTÉZET (2025b): *Titkos egyeztetések a német határok lezárása ügyében.* Migrációkutató Intézet, 2025.03.31. Forrás: https://migraciokutato.hu/wp-content/uploads/2025/03/20250331_MKI_fokuszpont_25_27_h.pdf (Megtekintve: 2025.06.20.)

MIGRÁCIÓKUTATÓ INTÉZET (2025c): *Németország szigorít, de még hosszú út áll előtte.* Migrációkutató Intézet, 2025.06.04. Forrás: https://migraciokutato.hu/wp-content/uploads/2025/06/20250604_MKI_fokuszpont_25_49_h.pdf (Megtekintve: 2025.06.20.)

OLTERMANN, Philip (2016): *Germany unveils integration law for refugees.* The Guardian, 2016.04.14. Forrás: <https://www.theguardian.com/world/2016/apr/14/germany-unveils-integration-law-for-refugees-migrants> (Megtekintve: 2025.06.20.)

PRO ASYL (2015): *Asylpaket I in Kraft: Überblick über die ab heute geltenden asylrechtlichen Änderungen.* Pro Asyl, 2015.10.23. Forrás: <https://www.proasyl.de/hintergrund/asylpaket-i-in-kraft-ueberblick-ueber-die-ab-heute-geltenden-asylrechtlichen-aenderungen/> (Megtekintve: 2025.06.20.)

PRO ASYL (2016): *Asylpaket II in Kraft: Überblick über die geltenden asylrechtlichen Änderungen.* Pro Asyl, 2016.06.21. Forrás: <https://www.proasyl.de/hintergrund/asylpaket-ii-in-kraft-ueberblick-ueber-die-geltenden-asylrechtlichen-aenderungen/> (Megtekintve: 2025.06.20.)

REUTERS (2025a): *Amid heated migration debate, Germany sees 34% drop in asylum requests in 2024.* Reuters, 2025.02.04. Forrás: <https://www.reuters.com/world/europe/amid-heated-migration-debate-germany-sees-34-drop-asylum-requests-2024-2025-02-04/> (Megtekintve: 2025.06.24.)

- REUTERS (2025b): *Germany to reject undocumented migrants at border, interior minister says*. Reuters, 2025.05.07. Forrás: <https://www.reuters.com/world/europe/germany-reject-undocumented-migrants-border-bild-reports-2025-05-07/> (Megtekintve: 2025.06.20.)
- REUTERS (2025c): *Poland may introduce partial controls on German border in summer, PM says*. Reuters, 2025.06.11. Forrás: <https://www.reuters.com/en/poland-may-introduce-partial-controls-german-border-summer-pm-says-2025-06-11/> (Megtekintve: 2025.06.20.)
- SAID-MOORHOUSE, Lauren – ELWAZER, Schams (2017): *Four graphics that explain how a far-right party won third place in Germany*. CNN. 2017.09.25. Forrás: <https://edition.cnn.com/2017/09/25/europe/germany-afd-election-graphics> (Megtekintve: 2025.06.20.)
- SCHUETZE, Christopher (2025): *Six Injured in Stabbing in Germany*. The New York Times, 2024.05.31. Forrás: <https://www.nytimes.com/2024/05/31/world/europe/activist-officer-stabbing-germany.html> (Megtekintve: 2025.06.24.)
- SCHUMACHER, Elizabeth (2025): *Germany orders halt on UN refugee resettlement program*. Deutsche Welle, 2025.08.04. Forrás: <https://www.dw.com/en/germany-orders-halt-on-un-refugee-resettlement-program/a-72171825> (Megtekintve: 2025.06.23.)
- STATISTA (2025): *Number of asylum applicants in Germany in 2024, by country of origin*, Statista, 2025. Forrás: <https://www.statista.com/statistics/911586/country-origin-asylum-applicants-germany/> (Megtekintve: 2025.06.21.)
- TAGESSCHAU (2021): *138 Ortskräfte ausgeflogen*. Tagesschau, 2021.08.30. Forrás: <https://www.tagesschau.de/inland/innenpolitik/ortskraefte-afghanistan-109.html> (Megtekintve: 2025.06.21.)
- TAGESSCHAU (2024): *Was sich bei Einbürgerungen ändert*. Tagesschau, 2024.06.27. Forrás: <https://www.tagesschau.de/inland/innenpolitik/staatsangehoerigkeitsrecht-einbuengerungen-ueberblick-100.html> (Megtekintve: 2025.06.25.)

TAGESSCHAU (2025): *"Nachbarn werden das am Ende akzeptieren"*. Tagesschau, 2025.05.11.

Forrás: <https://www.tagesschau.de/inland/innenpolitik/debatte-grenzkontrollen-zurueckweisungen-100.html> (Megtekintve: 2025.06.20.)

THE TIMES OF ISRAEL (2025): *Man charged over deadly 2024 knife attack in Germany that sought to 'avenge Palestine'*. The Times of Israel, 2025.02.28. Forrás:

<https://www.timesofisrael.com/man-charged-over-deadly-2024-knife-attack-in-germany-that-sought-to-avenge-palestine/> (Megtekintve: 2025.06.21.)

THERRIEN, Alex (2025): *Mother and child die from injuries after Munich car attack*. BBC, 2025.02.15. Forrás:

<https://www.bbc.com/news/articles/czrl51mz7k8o> (Megtekintve: 2025.06.21.)

TOWFIGH NIA, Oliver (2025): *German government reports major rise in deportations, press says*.

Anadolu Agency, 2025.01.07. Forrás: <https://www.aa.com.tr/en/europe/german-government-reports-major-rise-in-deportations-press-says/3443894> (Megtekintve: 2025.06.26.)

VACULÍK, Radim (2025): *Lidé jedoucí z Česka do Bavorska pocítí přísnější hraniční kontroly, vzkázala německá policie*. Novinky.cz, 2025.05.08. Forrás:

<https://www.novinky.cz/clanek/domaci-lide-jedouci-z-ceska-do-bavorska-pociti-prisnejsi-hranicni-kontroly-vzkazala-nemecka-policie-40520409> (Megtekintve: 2025.06.20.)

HORIZONT ELEMZÉSEK

A Migrációkutató Intézet elektronikus kiadványsorozata

Kiadó: **Migrációkutató Intézet**

Szerkesztés és tördelés: Györgyi Dominika Zita

Lektorálta: Dr. habil. Marsai Viktor

A kiadó elérhetősége: H-1518 Budapest, Pf. 155

Tel.: +36 1 372 0191

E-mail: info@migraciokutato.hu

Az elemzés és annak következtetései kizárólag a szerző magánvéleményét tükrözik, és nem tekinthetők a Migrációkutató Intézet álláspontjának.

© Dócza Edith Krisztina, 2025

© Migrációkutató Intézet, 2025

ISSN 2677-1780